

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 Publicerad den 6 februari 2008

[Klicka här för utskriftsvänlig pdf-fil](#)[Läs mer om idrott och genus på idrottsforum.org](#)

Dags för en jämställd tennis!

Daniel Nilsson

Sportchef för Torslande Tennisklubb

Hur är det egentligen ställt med jämställdheten inom svensk idrott? Till exempel när det gäller satsning på dam- respektive herrlag eller individuella damer och herrar. När det gäller fotboll så har vi svaret: dåligt! Men hur står det till inom till exempel svensk tennis?

Svenska sportskribenter har i decennier förundrat sig över bristen på kvinnliga tennisspelare på världselitnivå. Det går ju så bra för herrarna. Varför kan inte tjejerna hänga på när det vankas tennisunder? Man har genom åren sett flera förklaringsförsök, som i de flesta fall mynnar ut i tanken att tjejerna helt enkelt inte är beredda att satsa det som krävs.

Sådana resonemang är naturligtvis lika illa tänkta som de för det mesta är skrivna. Självfallet är det helt andra faktorer som spelar in när flickor eller kvinnor, utan skälig grund, inte är lika väl representerade som männen. De är som regel undanträngda eller missgynnade på ett sätt som brukar beskrivas som diskriminerande. Förhåller det sig så också inom svensk tennis?

Daniel Nilsson, sportchef för Torslanda TK, har funderat över damtennisens undanskymda position i Sverige, och i en debattartikel pekar han på orsakerna till detta och föreslår radikala medel för att komma till rätta med obalansen.

Sverige har länge varit en dominerande nation när det gäller att få fram världsstjärnor i tennis – på herrsidan. Under 1980 talet var inte färre än fem svenskar rankade bland de tio bästa i världen. Sverige hade under samma epok tre världsettor som var bäst i världen på sin sport. Björn Borg, Mats Wilander och Stefan Edberg blev megastars och svensk tennis fick enorm publicitet ute i världen.

På damsidan däremot lyste världsstjärnorna med sin frånvaro, och det närmaste Sverige har varit att få fram en riktigt världsstjärna är Catarina Lindqvist. Lindqvist blev professionell spelare på WTA-touren 1983. Hon vann under karriären totalt åtta singeltitlar, varav sex på WTA-touren och två på ITF-cirkusen. Hon spelade dessutom ytterligare fem finaler i singel. Hon vann aldrig någon dubbeltitel, men spelade tre finaler.

Lindqvist nådde kvartsfinal i The Season Ending WTA Tour Championship 1985. Hon rankades som Sverige-etta åtta år

i rad (1984-91) och är därmed vid sidan av Sigrid Fick den mest framgångsrika kvinnliga svenska tennisspelaren genom tiderna. Hon vann sina första WTA-titlar 1984 (Filderstadt och Pennsylvania). År 1985 vann hon Swedish Open i Båstad. Sin sista WTA-titel tog hon 1990 (Japan Open i Tokyo). Hon deltog i Grand Slam-turneringar regelbundet åren 1982-92 och nådde som bäst semifinalerna i Australiska öppna (1987) och i Wimbledonmästerskapen (1989). Båda dessa semifinaler förlorade hon till Martina Navratilova. På vägen mot semifinalen i Wimbledon 1989 besegrade hon två seedade spelare, vitryska Natasha Zvereva (7-6, 4-6, 6-4) och tjeckiskan Helena Sukova (6-4, 7-6). Catarina Lindqvist nådde dessutom kvartsfinal i ytterligare tre Grand Slam-turneringar. Under sin karriär besegrade hon spelare som Steffi Graf och Pam Shriver. Hon deltog i det svenska Fed Cup-laget 1981-90 och 1992. Hon spelade där totalt 30 matcher, av vilka hon vann 12. (Uppgifterna hämtade från wikipedia.se.)

Catarina Lindqvist är den svenska tennistjej som visade att det trots små resurser är möjligt för Sverige att få fram riktiga världsstjärnor även inom damtennisen.

Jämställdhet innefattar mäns och kvinnors lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter, och innebär att **kön** inte skall vara ett omotiverat hinder för personlig utveckling. Det inkluderar därmed bland annat lika möjligheter till samhällsinflytande, ekonomiskt oberoende, företagande, och utveckling i arbetet. I Sverige har jämställdhet haft en central ställning i samhällsdebatten sedan 1970-talet. Hur har jämställdheten sett ut inom svensk tennis?

- Vad kan det finnas för orsaker till att Sverige fått fram så otroligt många manliga tennistjärnor samtidigt som damernas tennisframgångar i stort sett uteblivit?
- Hur kom det sig att den enda kvinnan under 30 år som satt i Svenska tennisförbundets styrelse och som gjort stora insatser för svensk damtennis avgick i protest för att maskineriet att påverka var alldeles för byråkratiskt och trögt och istället för att fortsätta utvecklingsarbetet inom tennisen hoppade på ett civilt arbete istället och lämnade tennisen?
- Kan det vara så att resurstilldelningen från Svenska tennisförbundet i huvudsak gått till herrtennisen, medan damtennisen fått nöja sig med smulor?
- Varför har så många talangfulla tjejer slutat med tennis när de kommit upp i tonåren, för att istället satsa på andra intressen?
- Hur kommer det sig att tjejer som tränare/chefstränare för tennisklubbarna ute i landet är en bristvara?

I januari spelades Grand Slam-turneringen Australian Open där världsstjärnor som Roger Federer, Rafael Nadal, James Blake tävlar med samma villkor som Maria Sharapova, Serena och Venus Williams när det gäller prispengar. Maria Sharapova och Ana Ivanovic möttes i finalen som sändes över hela världen inför miljontals tv tittare.

Internationell tennis är en av de mest jämställda sporterna. ATP- och WTA-tourerna har tagit beslut att ha lika höga prispengar för damer och herrar i Grand Slam vilket är ett mycket bra bevis för att man tar jämställdheten mellan kvinnor och män på allvar. Tyvärr är jämställdheten i svensk tennis mindre bra.

Det råder inte jämställdhet när det gäller prispengarna för herrar och damer i svenska turneringar inom ramen för Svenska tennisförbundets verksamhet. Så här kan de se ut i Idrottssverige när det gäller fördelningen av prispengar inom Svenska tennisförbundets nationella sommar- och vintertour för damer och herrar:

Sommartouren

Herrar: 360.000 kr

Damer: 197.500 kr

Vintertouren

Herrar: 339.000 kr + Bonuspool 17.000 kr

Damer: 184.000 kr + Bonuspool 10.000 kr

På sommartouren är differensen mellan mäns och kvinnors prispengar 162.500 kronor, alltså 45% mer prispengar till männen; på vintertouren är skillnaden 155.000 + 7.000 kronor, alltså 44% mer för herrarna.

2008 ser det ungefär likadant ut, och nu det är nu dags att ta jämställdhetsarbetet på allvar för Svenska tennisförbundet. Sofia Arvidsson gör succé internationellt, och har under årets första månad slagit både världselvan Dementieva och världstian Bartoli. Arvidsson var den enda svensk som vann en match i singelspelet i Australian Open av både damer och herrar. När hon spelade Volkswagen Cup i Borås förra året som ett led i Svenska tennisförbundets vintertour fick hon 8.000 kronor för vinsten i hela turneringen medan herrspelaren Rickard Holmström fick 12.000 kronor, alltså 50% mer betalt för samma arbete. Holmström var då rankad 850 i världen, medan Sofia var rankad cirka 82 i världen.

Fed Cup kaptenen Maria Strandlund har gjort ett fantastiskt bra jobb och det kommer en massa spelare underifrån; inom 5-10 år kommer vi att få se en svensk damtennisboom. Ett exempel på det är den internationella juniortävlingen ITF Salk Open från 2008, där flera av världens bästa juniorer deltog och där Sverige hade flickor framme i kvartsfinal, semifinal och final.

Mitt förslag nu representerar ett steg mot en modernare tennisutveckling och ett mer jämställt Idrottssverige, där män och kvinnor behandlas lika och får lika förutsättningar, och dessutom lika lön för lika arbete. Jag föreslår att prispengarna för damer och herrar ska vara lika stora i alla tävlingar i svensk tennis. Det är viktigt att damerna får samma förutsättningar och resurser som männen då de lägger ner precis lika mycket i sin satsning som männen. Svensk tennis måste bli mycket mer jämställd än vad den är idag. Och för övrigt, svensk idrott över huvud taget bör gå mot större jämställdhet; lika lön för lika arbete inom alla idrotter för män och kvinnor.

Copyright © Daniel Nilsson 2008

www.idrottsforum.org | Redaktör Kjell E. Eriksson | Ansvarig utgivare Aage Radmann